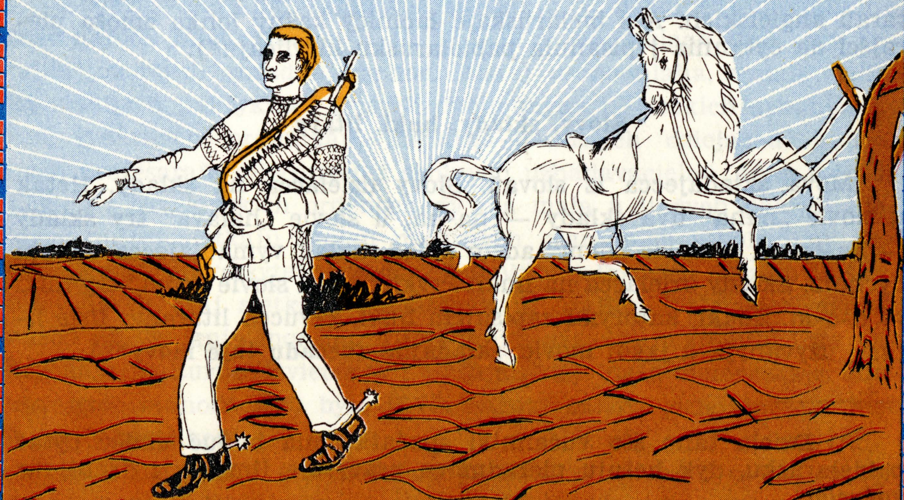
SIAŬBIT

LITOUSKI / BIEŁARUSKI 2-MIESIAČNIK
THE LITHUANIAN ★ WHITERUTHENIAN 2-MONTHLY

Č czytajecca jak polskaje „cz”: čytać = czytać. Š czytajecca jak polskaje „sz”: šapka = szapka. Ž czytajecca jak polskaje „ż”: žyta = żyta. Ŭ czytajecca jak angielskaje „w”: hałoŭka, byŭ. V czytajecca jak polskaje „w”: vada = wada.

NAZOVY NARODU NAŠAHA

Nas zvyčajna ciapier zavuć Biełarusami. Ale hetym nazovam pačaŭ zvacca narod naš niadaŭna. Daŭniej byli jinšyja nazovy našaha narodu. Da 13 stahodździa narod naš zvaŭsia Kryvičami abo Kryvičanami. U stahodździu 13-ym pašyrajecca, jak nazoŭ našaha narodu, nazoŭ „Litva”, adnaho-ž našaha čałavieka zvali Lićvin. Kraj taksama pačaŭ zvacca Litvoju. Nazoŭ „Litva, Lićvin”, „Lićviny” ładny čas užyvaŭsia pobač iz nazovam „Kryvičy”. Ad pałavicy 14 stahodździa pieravažaje nazoŭ „Lićvin”, „Litva” i ŭ 15, 16, 17 i 18 stahodździu tolki hety nazoŭ užyvajecca jak nazoŭ našaha narodu. U vialikaj miery naš narod zaviecca litoŭskim jašče ŭ 19-ym i na pačatku 20-ha stahodździa, a navat u małoj miery j ciapieraka.

Kali Rasija zabrała naš kraj, dyk Rasijcy, kab macniej dziaržać u svajoj niavoli naš narod, chacieli, kab jon zabyŭsia svaju słaŭnuju historyju, kali jon zvaŭsia Litvoju, i pačali nakidać nam nazoŭ „Biełarusy”; ale až da 20-ha stahodździa mała chto z našych ludzioŭ zvaŭ siabie Biełarusam. Nazoŭ „Biełarusy”, „Biełaruś” pašyryŭsia ad 1906 hodu, kali jaho nierazumna pryniała „Našaja Niva”, pieršaja hazeta biełaruskaja ŭ XX stah.

Pa jakimś časie, ale ŭ pačatku dvaccatych hod, našyja ludzi ahledzielisia, što nazoŭ „Biełarusy” — čužy j škodny našamu narodu; dziela taho chacieli viarnuć sabie svoj stary nazoŭ „Kryvičy” abo „Litva”. Ale hetyja nazovy rasijska-balšavickaja ŭłada ŭ Biełarusi zabaraniła. Kali naš kraj uznoŭ staniecca niezaležnym haspadarstvam, tady naš narod na svajim Sojmie viernie sabie adzin iz svajich zapraŭdnych nazovaŭ. Praŭdapadobna, što takim nazovam budzie „Litva”, „Lićviny”. Ciapier na emigracyji našaje Navukovaje Tavarystva jimieni Pranciša Skaryny zaviecca „Kryvickim”, a naš časapis „Słaŭbit” — „Litoŭska-Biełaruskim”.

Kali čałaviek mianiaje nazoŭ, značycca svajo proźvišča, dyk jon ad hetaha nie mianiajecca, a zastajecca takim samym, jakim byŭ upierad. Taksama byvaje, kali mianiajecca nazoŭ narodu. I naš narod ad źmieny jahonaha nazovu ani nie źmianiŭsia, a zastaŭsia takim samym, jakim byŭ zdaŭna.

(Kančatak na 3-iaj bačynie vokładki)

SIAŬBIT — The SOWER

Litoŭska-Biełaruski dvumiesiačnik — The Litvanian-Whiteruthenian bimonthly

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, New York, U.S.A.

Časapis Katalicka-Hramadzki

1958, lipień-žnivień. Nr. 3 July-August 1958

Padpiska na hod 70 centaŭ, cana adnaho ekzemplaru 15 c.

Address: Rev. F. Czerniawski, 122 Vliet BLVD, Cohoes, N. Y., U.S.A.

SPRAVA AHULNA-BIEŁARUSKAJA

Sprava milonnaje emigracyji biełaruskaje, staroje j novaje, što žyvieć u Zadzinočanych Haspadarstvach, u Kanadzie, u Paŭdniavoj Ameryccy (Argientynie, Čyli, Brazyli, Paragvaju j jinšych) — heta ahulna-biełaruskaja sprava vializarnaje vahi. Usie biaz vyniatku našy emigranty — heta našyja braty j siostry. Jak u radzimie baćki rupiacca-dbajuć pra dolu svajich dziaciej, dzieci pra dolu svajich bratoŭ i siostraŭ, tak i my nia možam nia rupicca pra dolu našaje emigracyji. Byli b my vyradki, kali-b nia rupilisia pra svaju emigracyju.

Kala pałavicy, kali nie balšyniu, siarod emigracyji biełaruskaj składajuć Biełarusy kataliki; pryčyna hetaha taja, što Biełarusy kataliki pieravažna žyvuć u zachodniaj čašci Biełarusi i z hetaj čašci najbolej emigravali za mora. Dyk takaja ž, jak da ŭsiaje emigracyji, maje być našaja rupnaść pra biełaruskich emigrantaŭ katalikoŭ. Uśviedamleńnie jich, zaktyvizavańnie, — adnym čynam udziaržańnie jich pry svajim narodzie, jak žyvych halinaŭ jahonych, maje vializarnaje značeńnie dziela jichnaj kolkaści. Ale heta jašče nia ŭsio.

Jak viedama, siarod staroje emigracyji biełaruskaje pravasłaŭnaje viery vialiki ŭpłyŭ majuć rasijskija komunistyja. Siarod Biełarusaŭ katalikoŭ, z vyniatkam mo' adzinak, komunistych i pryjajučych komunizmu niama. Dzielataho nacyjanalnaje zaktyvizavańnie biełaruska-katalickaj emigracyji, pryharnieńnie jaje da śviadomaha žyćcia ahulna biełaruskaha, u vialikaj miery pryčynicca da aćvierazieńnia ad komunizmu j pravasłaŭnych. Voś ža ideja adradžeńnia j vyzvaleńnia narodu biełaruskaha zychodzicca iz spravaju zmahańnia z komunizmam. Pracujučy dziela ŭśviedamleńnia Biełarusaŭ katalikoŭ, my tym samym užo pracujem suproć panievaleńnia Biełarusi rasijskimi komunistymi, suproć ździeku ŭ Baćkaŭščynie Rasijcaŭ nad našymi bratami j siostrami.

Šyryć jakujuś ideju biaz druku niemahčyma, asabliva ŭ našym časie. Pieršym drukam-łastaŭkaju dziela pracy siarod biełaruskaj emigracyji katalickaj u vyšmienavanych krajoch jość „Siaŭbit". Mały jon jašče i redka vychodzie. Ale ad nas, ad usich čysta biełaruskich emigrantaŭ, u kaho nie zamierła biełaruskaje serca, zaleža, kab „Siaŭbit" z łastaŭki staŭsia arłom i kab vychodziŭ što tydnia. Viedama, adnaho časapisu mała, dyj adnaho druku naahuł mała. Pobač iz drukam pavinna być praca žyvym słovam. Dyk my zaklikajem usich čysta padždzieržyć „Siaŭbit" dy pobač iź jim pracavać žyvym słovam siarod svajich susiedziaŭ i znajomych.

Kažny pačatak ciažki; ale češć i padziaka ad sučasnych i patomnych tym, što nie azirajucca na jinšych, i nie ahilajučysia pryłučajucca da pieršaha pačatku. I hańba tamu, chto starajecca zapynić pačatuju dobruju rabotu.

DEMORALIZACYJA — ZBROJA NAŠYCH NIEPRYJACIEŁAŬ

U listapadzie 1917 h. pieciarburski korespondent francuskaj hazety „Humanité" pisaŭ praz balšavickuju revolucyju: „Apošnija piać dzion stalica (Pieciarburh) ... apynułasia pad botam žmieńki biassoramna — načepnych zmoŭnikaŭ ... Lenin i Trocki pryšli da ŭłady nie jak vynik paŭstańnia rabotnikaŭ. Zapraŭdy, paŭstańnia, jak takoha, nia było naahuł. Rabotniki Pieciarburha, jak i ŭsie zastałaje žycharstva, užo tracha paśpieli zasnuć nočy iz 6-ha na 7-ha listapada, kali šajka zachapiła ŭładu ŭ svaje ruki. Cyničny jak zaŭsiody Trocki ŭžo nazaŭtraje chvaliŭsia hetym: ... „Žycharstva miesta spakojna spała — kazaŭ Trocki, nia majučy najmienšaha paniaćcia, što jak raz u hetuju časinu ŭłada pierachodziła z adnych ruk u druhija ... " — Heta nia była navat zmova ŭzbrojenych rabotnikaŭ. Heta była **vajennaja zmova,** užyćcioŭlenaja pabalšavicku nastrojenym prahniłym pieciarburskim garnizonam, katory dziańhubiŭ i bujaniŭ, z pamohaju plaŭbitoŭ i kolki nievialičkich złučeńniaŭ Bałtyckaha flotu, addanych balšavikom. Garnizon a flot byli spadmanienyja nie balšavickimi idejałami „socyjalnaje revolucyji", ale abiacańniami biezadvałočnaha miru. Susim niadaŭna balšaviki zavajavali pryjaźń pieciarburskaha garnizonu tym, što jany abaranili jaho ad pasłańnia na front. Heta jany zrabili nie zvažajučy na protesty vajskovych komitetaŭ, katoryja chacieli, kab pieciarburski garnizon, katoraha čaści nia bačyli vajny ad lutaŭskaj revolucyji, byŭ admienieny čaśćmi z frontu. Balšavicki lozung: „Ruki von ad revolucyjnaha garnizonu Pieciarburhu!" Hučeŭ

prosta śmiešna: žaŭniery, što adjelisia i bolej jak dobra supačyli, što ŭ praciahu šmat miesiacaŭ nie zajmalisia navat vajskovym vučeńniam, karatali čas tym, što badzialisia pa vulicach miesta albo raźjaždžali na schodkach tramvaju, stajali ŭ radoŭkach jeminnych mahazynaŭ (najčaściej tych, dzie možna było kupić chmielnyja napitki), hulali ŭ karty abo ŭhanialisia za žančynami. Usio heta było tymi zapraŭdnymi motyvami, katoryja śchinuli „revolucyjny garnizon" i płaŭbitoŭ (matrosaŭ) spoŭnić zahad zmoŭnikaŭ — pačać ataku suproci biezbaronnaha ŭradu — ataku, katoraj śpiech (udača) byŭ zahadzia zabiaśpiečany.

Adzina, pry pomačy čaho Lenin i Trocki mohuć zamaskavać praviedzienuju jimi avanturu pad „proletarskuju revolucyju", heta — paklikacca na zdarovańni Čyrvonaj gvardyji, što składałasia z maładych rabotnikaŭ, katorych čaść ščyra vieryła balšavickim zajavam. Ale ładnaja čaść čyrvonagvardzistych składałasia z tych elementaŭ, katorych u Paryžu zvali „apašami", a Rasijcy — „chuliganami"...

Balšaviki karystalisia demoralizacyjaj nia tolki ŭ Pieciarburzie, ale i ŭ jinšych miascoch, taksama pry zavajavańniu Biełarusi. Karystajucca jany demoralizacyjaj uvieś čas.

Ale nia tolki balšaviki. Toje samaje rabili jinšyja Rasijcy. Carskaja Rasija, šyračy demoralizacyju ŭ Biełarusi, palahčala sabie hetym jaje rusyfikacyju. Demoralizacyja j demoralizavanyja byli važnymi pamačnikami Rasiji pry rusyfikacyji Biełarusi. Siła rasijskaha ŭpłyvu jość u jaho jakaści raskładovaj. Demoralizacyja j demoralizavanyja taksama pamahali polonizataram Biełarusi. Čym čałaviek moralna słabšy, tym lahčej jaho adarvać ad svajho narodu. I, naadvarot, čym Biełarus moralniejšy, čym jon sumlańniejšy, tym baržčžej jon pryłučajecca da adradženskaha ruchu svajho narodu. Kažny, navat źvierchni, nazirańnik moža heta paćvierdzić. **Z. P.**

VUČEMA SVAJE DZIECI Ŭ VYSOKICH ŠKOŁACH

Jak padaječ Ahulnaja Rada dziela Amerykanskaha Adzinostva (Common Council for American Unity), Amerykanskaje Biuro Aśviety daśledavała, što: 1) blizu 60 pracentaŭ tych, što pastupajuć da kaledžaŭ, dastajuć dyplomy, značycca kančajuć kaledžy; 2) balšynia studentaŭ kančaje kaledžy za 4 hady; 3) tyja z moładzieży, što dobra vučacca ŭ siaredniaj škole, majuć bolšyja šancy skončyć kaledž, čymsia tyja, što ŭ siaredniaj škole vučylisia słaba; 4) darma što šmat jakija radzimy majuć ścipłyja prybytki, jichnija dzieci pastupajuć da

kaledžaŭ i kančajuć jich. Hetamu pamahajuć stypendyji, pažyčki na aśvietu i aščadnaści samych studentaŭ; 5) pierastajuć vučycca studenty ŭ kaledžu najbolej u pieršym hodzie navuki. Dziela taho jak baćkom, tak i samym studentam najbolšuju treba źviarnuć uvahu na pieršy hod navuki ŭ kaledžu. Hetulki daviedujemsia z Ahulnaje Rady dziela Amerykanskaha Adzinostva. — A što da biełaruskich studentaŭ u Zadzinočanych Haspadarstvach, dyk z ahulnaha nazirańnia vyhladaje, što lik tych studentaŭ, katoryja kančajuć kaledžy, šmat vyššy za 60 pracentaŭ. Biełarusy zdolnyja. Jość jinšaja zahana ŭ Biełarusaŭ, najmia nia mała tych, što dziela svajich zdolnaściaŭ i matarjalnych mahčymaściaŭ mahli b dobra vučycca ŭ kaledžach, susim da jich nie pastupajuć. Adnej z pryčynaŭ hetaha jo, što niekatoryja baćki nia ceniać vysokaj navuki i nie pryščaplajuć imknieńnia da jaje svajim dziaciom. Druhoj pryčynaju jościeka amerykanski dabrabyt, dykže toje, što pavinna było b pamahčy vučeńniu ŭ vysokich škołach. Moładziež, skončyŭšy siaredniuju školu i dobra zarablajučy, lapiej matarjalna majecca, čymsia studenty ŭ časie navuki ŭ kaledžu; dziela taho tyja z moładzieży, što nia majuć bolšych imknieńniaŭ nacyjanalnych abo asabistych, nia hornucca da vysokich školaŭ. Hetym jany robiać sabie j svajmu narodu vialikuju kryŭdu. Čałaviek iz vysokaj aśvietaju budzie karyśniejšy svajmu narodu, a taksama, navat u najhoršym časie, budzie mieć lepšyja mahčymaści ŭ vasabistym žyćciu.

Pastupajučy da kaledžu treba vybirać tuju specyjalnaść, da jakoj maješ zdolnaści. Kali ž abmyliŭsia i nie daješ sabie rady z tej halinoj navuki, katoruju vybraŭ, dyk nia treba biezachvocicca j kidać kaledž, ale treba pierajści na jinšuju specyjalnaść, adkazujučuju tvajim zdolnaściam, abo lahčejšuju. „Siaŭbit" budzie padavać viedamki pra roznyja haliny studyjaŭ u vysokich škołach i pra mahčymaści pa jich skančeńniu.

Uznoŭ taki, chto dziela svajich zdolnościaŭ nia moža vučycca ŭ kaledžu, niachaj nie bieznadziejecca, a vybiraje j zdabyvaje sabie fach niepatrabujučy vysokaj školy. Zaŭsiody starajciesia być specyjalistymi (adumysłoŭcami). Dobrych fachaŭ jo šmat. Pra jich taksama budzie ŭ „Siaŭbicie". **Kr. Braskar.**

U 40-yja ŬHODKI PRAHAŁAŠEŃNIA NIEZALEŽNAŚCI BIEŁARUSI

Za Baćkaŭščynu

Z nahody 40-vych uhodkaŭ prahałašeńnia niezaležnaści Biełarusi, ks. Franciš Čarniaŭski adpraviŭ za Baćkaŭščynu śviatuju Imšu

u sybotu 29 Sakavika, a hadzinie 10-aj u Katedry śviatoha Patryka u Niu Jorku.

Malitva za Biełaruś i Zadz. Hasp. Ameryki ŭ Amerykanskim Kongresie.

31-ha sakavika ksiondz Franciš Čarniaŭski maliŭsia za Biełaruś i za Zadz. Hasp. Ameryki ŭ Kongresie Zadzinočanych Haspadarstvaŭ, čytajučy hetkaju malitvu:

Our God and Father! Almighty Creator of the Universe, who endowed all peoples with love for their countries and freedom, help us to understand, on the 40-th anniversary of Byelorussian Independence, that only freedom under Thee will lead our country and its people to happiness. We implore Thee, be merciful to us, to our people and our homeland Byelorussia, which suffers in slavery. Give us again freedom and prosperity so that we may freely glorify Thy Holy Name.

Bless this our beloved country the United States of America. Inspire, protect and guide our statesmen leaders that the light of freedom may always burn brightly in the hearts of the United States and the flame spread to engulf all nations and peoples.

Our Father, who art in heaven, hallowed be Thy name, Thy kingdom come, Thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our daily bread; and forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us. And lead us not into temptation, but deliver us from evil. Amen.

U pierakładzie pabiełarusku: Vojča Boža naš, Usiemahutny Stvarycielu suśvietu, jaki abdaravaŭ usie narody kachańniam svajho kraju j svabody, pamažy nam zrazumieć — u sarakavyja ŭhodki prahałašeńnia niezaležnaści Biełarusi — što tolki svaboda pad Taboj daviadzie da ščaścia naš kraj i naš narod. My molim Ciabie, budź litaścivy da nas, da našaha narodu j našąha kraju, Biełarusi, što cierpić u niavoli. Adnavi našu svabodu j naš dabrabyt, kab my, svabodnyja, mahli słavić Tvajo śviatoje jimia.

Dabrasłaŭ hety naš ulubleny kraj, Zadzinočanyja Haspadarstvy Ameryki. Natchniaj, apiakujsia j viadzi našych haspadarstvavych mužoŭ, kab ahoń svabody pałaŭ u sercach ludziej Zadzinočanych Haspadarstvaŭ dy kab połamia hetaje aharnuła ŭsie nacyi j narody.

Vojča naš, katory jošć u niebie, śviacisia jimia Tvajo, prydzi Vaładarstva Tvajo, budź vola Tvaja, jak na niebie, tak i na ziamli. Chleba našaha štadziennaha daj nam siahodnia. I daruj nam hrachi na-

šyja, jak i my daroŭvajem vinavatym našym. I nia ŭvodź nas u pakusu, ale zbaŭ nas ad złoha. Amen.

Akademija

Niujorckaja akruha Biełaruska-Amerykanskaha Zadzinočańnia złdziła 30-ha sakavika — u pieršaklasnaj vialikaj zali Biltmor u Niu Jorku — śviatkavańnie-akademiju sarakavych uhodkaŭ prahałašeńnia ŭ Miensku niezaležnaści Biełaruskaj Respubliki. Zala była poŭnaja narodu. Byli nia tolki Biełarusy, ale j pradstaŭniki jinšych narodaŭ. Pravodziŭ akademiju sp. K. Miarlak, staršynia (ciapier były) Niujorckaje akruhi Biełar.-Amer. Zadzinočańnia. Na akademiji byli: pramovy, pryvitańni, likam 63, solevyja piajańni. Akademija pačałasia amerykanskim himnam i zakončyłasia himnam biełaruskim. — Na akademiji byli: J. E. Arc. Vasil, J. E. Biskup Metrapalita Bahdan. J. E. Biskup H. Francis Uilki. Śviatary: Ks. D-r Ihnat Alšeŭski (Olszewski), dyrektar Mižkatalickaj presavaj agiencyji (polskaj); Ks. F. Čarniaŭski, Lic. Teol. Par.; Ramkryšana Šahu Modak, prazydent federacyji chryścianskich kaściołaŭ Indyji. Iź śvieckich byli: inž. M. Abramčyk, prazydent Rady B.N.R.; D-r Bela Fabijan, pradstaŭnik Vuhorskaha Nacyjanalnaha Komitetu; hien. F. Kušal, kiraŭnik biełaruskich vajskavikoŭ; D-r J. Ponco, pradstaŭnik Słavackaj Lihi ŭ Ameryccy; sp. M. Terpak, pradstaŭnik Amerykanskaha Komitetu Vyzvaleńnia ad balšavizmu, sp. F. Durygy, hieneralny sakratar Liberalna-Demokratyčnaj Vuniji Centralnaj Eŭropy; prof. H. Livač, pradstaŭnik KNAPP'a; prof. M. Čubaty; sp. B. Kraŭciŭ, redaktar ukrajinskaj hazety „Svoboda"; sp. J. Dubicki, pradstaŭnik polskaj hazety „Nowy Świat" i šmat jinšych.

KRYVIČY

Uzdymam serc našych šumić Biełavieža,
Jak dni našych siołaŭ, tak Nioman płyvie . . .
Urodu paletkaŭ tnuć pojasam mieży,
Spradviečnaja chvoja hudzie ŭ baravie.

Tam našyja pieśni, tam naša bahaćcie,
Tam žytnaje mora, mahiły dziadoŭ
I rodnyja chaty, i ludzi, jak braćcie,
I kazki, i słava minułych časoŭ.

(Kančatak na bač. 11-aj)

AB ŚVIATYM DUCHU
(Praciah z №2)

Boh **pavažaje** volnaść čałavieka; nia odbiraje navat tady, kali čałaviek jaje užyvaje na ułasnuju zahubu (Ktteler). Jak niačyściku nie dazvalaje Boh adbirać nam volnuju volu, tak i Sam nia choča nam jaje zabrać (śv. Getr.).

Čałaviek moža **supracoŭničać** z łaskaj uzmacniajučaj (učynkovaj), albo **pracivicca jaje upłyvu.**

Z uzhladu na Božaje słova: „Voś staju pad dźviaryma i stukaju” (Abj. 3, 20), vyabražaje Zbaviciela, jaki stukaječ u dźviery. Možna svąjo serca jamu adamknuć, značyć supracoŭničać z łaskaj uzmacniajučaj, albo zamknucca, značyć spracivicca łascy. Šaŭła supracavaŭ z łaskaj, **bahaty junak** (Łuk. 18), supraciviŭsia. Taksama supraciŭlalisia łascy tyja, katoryja ŭ dniu Sasłańnia Śviatoha Ducha śmijalisia z Apostałaŭ i pasudžvali jich ab pjanaści (Dz. Ap. 2, 13); taksama Atency, śmijalisia z śv. Paŭły, jaki ahałašaŭ jim Evangieliju i havaryŭ ab uskrysieńniu (Dz. Ap. 17, 32). Karol **Herad** nie chacieŭ supracoŭničać z łaskaj, kali daviedaŭsia ad Troch Karaloŭ ab narodžańniu Zbaviciela. Supraciviŭsia łasce starasta Felix. Słuchaŭ navuki śv. Paŭły, ale kali pryšła mova ab Sudzie, pačaŭ dryžeć i pierarvaŭ navuku (Dz. Ap. 24, 25). Adkinuŭ łasku Marcin **Lutar,** mučany dumkami, katoryja braŭ za padšepty šatana. Byli jany nastupnyja: Chto ciabie pasłaŭ? Ci ty sam taki razumny? — Boh achviaroŭvaje nam Svaju łasku, padobna jak pry suženstvie adna starana druhoj achviaroŭvaje ruku i serca, a druhaja hetu prapanovu moža pryniać, albo adkinuć (śv. Franc. Sal.). Chto stała supraciŭlajecca łasce učynkovaj (uzmacniajučaj), hrešyć **ciažka suproć Śviatomu Duchu,** i taki hrech nia moža być adpuščany. Taki čałaviek padobny do šatana, katory zaŭsiody supraciŭlajecca praŭdzie. Dzielataho prypaminaje nam śviatoje Piśmo: „Siońnia, kali pačujecie jaho hołas, nie zaćviardžajcie sercaŭ vašych” (Ps. 94, 8).

Chto supracoŭničaje z łaskaj **uzmacniajučaj,** zdabyvaje sabie dalejšyja, **bolšyja** łaski; chto upirajecca, hubić usie inšyja łaski i pryhataŭlivaje sabie srohi sud.

Ščaślivy, chto **supracoŭničaje** z łaskaj. Achvotna pryjmajučy pieršuju łasku, moža spadziavacca cełaj šarahi dalejšych łaskaŭ. Achvotnym sercam pryniataja łaska raŭniajecca prarastajučamu nasieńniu. Słuha, katory dobra vykorystaŭ atrymanych 5 talentaŭ, atrymaŭ jašče tolki ŭ nadharodu (Mac. 25, 28). Chrystus kaža: „Bo, chto maje,

tamu dadadziena budzie, a chto nia maje, u taho adymiecca i toje, što maje" (Mac. 13, 12). — Nieščaślivy toj, katory **supraciŭlajecca** łasce. — **Całavieka** hnievaje, kali chto pahardžaje łaskaj i dobradziejańniami; taksama pabudžać musić hnieŭ najvyžšaha Pana Nieba i ziamli, kali chto adkidaje dar tak vialiki, vysoki i śviaty, jakim jość łaska Śviatoha Ducha. Jaki strašny sud sasłaŭ Boh na **Jeruzalim,** katory nie paznaŭ dnia daviadańnia, albo łaski (Łuk. 19, 41). Da ludziej, katoryja pahardžajuć łasku, adnosiacca słovy Chrystusa: „A niahodnaha słuhu kińcie ŭ ciemru vonkavuju; tam budzie płač i skryhot zuboŭ" (Mat. 25, 30). „Marudnych astaŭlaje Boh" (śv. Aŭg.).

Chvała dziejańnia łaski uzmacniajučaj jość jak pierasileńnie u chvarobie. Chto na jaje nie zvažaje, lohka moža zhubić žyćcio.' — Na žal šmat ludziej, katoryja, kali Śviaty Duch na ich dziejničaje, adpichajuć Jaho ad siabie i marnujuć atrymanyja dary śvieckimi hulniami, zamiest u vadasabnieńniu karystać z łaski i ačyščać pakutaju serca. Śviaty Ignac Loyola pa navierniańniu adyšoŭ u piačoru Manreza, dzie niekalki miesiacaŭ prabyvaŭ u adasabnieńniu. — Maryja Egipcianka adrazu pa naviarnieńniu adbyła z całaha žyćcia spoviedź i pašła na pustyniu pakutovać. — **Maraki** adpraŭlajucca u padarožža, kali tolki pavieja spryjalny vieciar; i my pavinny iści adrazu za natchnieńniem łaski, jak tolki pačujem u sabie upłyŭ śviatoha Ducha (śv. Ludvik Gran). Pavinny, jak kaval, kavać zialeza, pakul haračaje. Izraelitam na pustyni spadała ź nieba manna, ale jaje treba było nažbirać da uschodu sonca. Chto paźniej ustaŭ, užo nia mieŭ manny i musiŭ haładavać. Padobna my musim karystać z łaski, kali nam jaje Boh daje (śv. Franc. Sal.). Chrystus pierachodziŭ i dabratu rabiŭ, ale nie ahladaŭsia za tymi, katoryja paźnilisia. Łaska zmarnovanaja nia viernicca. Śviatyja najbolej bajalisia marnavać łaski Božyja.

4) Duch śviaty dziejić na kažnaha całavieka; na hrešnika j spraviadlivaha, na chryścijanina katolika, jak i na inšaviercaŭ i niaviernych.

Boh jość dobry **pastyr** (Jan 10). Chrystus, śviatło śvietu, aśviačaje kažnaha całavieka, jaki prychodzie na hety śviet (Jan 1, 8). Boh choča, kab usie ludzi byli zbaŭlenyja i dajšli da paznańnia praŭdy. „Jaki choča, kab usie ludzi zbavilisia i da paznańnia dajšli" (Tim. 1, 2, 4). U svaim žyćciu kažny całaviek maje chviliny łaski i treba tolki ź ich karystać.

Užo ad pačatku śvietu čynnym byŭ Duch śviaty kala zbaŭleńnia

ludzkaści; adnak ad dnia Sasłańnia Śviatoha Ducha pa Uniebaustupieńniu Jezusa abjaviłasia u bolšaj stupieni heta dziejnaść.

U časie prabyvańnia Izraelitaŭ u niavoli babilonskaj časta dzieiŭ Duch śviaty Svajej łaskaj na pahanaŭ, jak śviedčyć ab hetym cudoŭnaje acaleńnie troch maładzionaŭ u razpalonaj piečy, albo Daniela ŭ lavinaj jamie.

Patryjarchaŭ i Prarokaŭ časta aśviačaŭ św. Duch. Biaz sumlevu aśviačaŭ i Sokrata (katory vučyŭ ab byćciu adnaho Boha i za heta ŭ 399 hodzie pierad Chrystusam byŭ zasudžany na śmierć); aśviačaŭ i jinšych pahanskich mužoŭ, katoryja dabrarodna dumali.

Jak sonca, pakul **pakažacca** na **haryzoncie,** užo vysyłaje svaje koski na nieba, tak Chrystus, sonca spraviadlivaści, pierad svajim prychodam koski śviatła św. Ducha vysyłaŭ na ziamlu. — Jak handlary, dziela majučaj być vypłaty, dajuć biaz hrošy, zapisavajučy ŭ knižački, tak P. Boh, majučy naŭviecie adkupieńnie, davaŭ ludziom łasku pierad Chrystusam.

Nia ŭsim ludziom raździalaje św. Duch Svaje łaski ŭ takoj samaj **kolkaści;** najbolej adzieržujuć tyja, katoryja naležać da zakładzienaha Chrystusam Kaściołu.

U Evangieliji Chrystus prypomnieŭ u prypavieści ab talentach, što adzin dastaŭ 5, druhi 2, trejci 1 (Mac. 25, 15). Izraelcy adzieržyli bolej łaskaŭ, čymsia pahanie; N. Dz. Maryja bolej, čymsia ŭsie jinšyja ludzi. Miesty Koraim i Betsaida adzieržyli bolej łaskaŭ, čymsia Tyr i Sydon, Kafarnaum bolej za Sodomu (Mac. 11, 31). — Łaski jość **usieahulnyja,** u katorych biaruć udzieł usie ludzi biaz vyniatku j roźnicy; jościeka łaski **nadzvyčajnyja,** katoryja adzieržujuć tolki niekatoryja dušy, vybranyja Panam Boham da **niečaha vyššaha** (M. Lat.). Šmat łaskaŭ možna adzieržać pasiarednictvam kaho jinšaha i sudziejańniam iź **pieršaj łaskaj.** Śviaty Aŭgustyn asiahnuŭ łasku pieraz malitvu matki św. Moniki; św. Paŭła pieraz malitvu św. Stefana. Apostały pašli biaz chistańnia za pieršym paklikańniam Pana Jezusa i dzielataho adzieržyli šmat łaskaŭ. Chto bolej adzieržyŭ łaskaŭ, budzie zmušany dakładniejšuju ź jich zdać ličbu (św. Greg. V.). Zbaviciel kazaŭ: „Ad kažnaha, katoramu šmat dadziena, šmat budzie vymahacca” (Łuk. 12, 48).

Duch śviaty nia dzieje na čałavieka biez pieraryvu, ale tolki ad času da času. — Doždž niezaŭsiody jdzieć i niezaŭsiody adnolkava. Św. Paŭła adzyvaŭsia da viernikaŭ, kažučy: „Voś ciapier čas pryjemny, voś ciapier dzień zbaŭleńnia!” (2 Kar. 6, 2). Pišučy da Rymlanaŭ,

kaža: „Pryšła ŭžo hadzina pračchnucca vam zo snu" (Rym. 13, 11). Zbaviciel u prypavieści paklikańnia da vinnicy rabotnika tolki raz paklikaŭ (Mac. 20).

Takija ščodryja časiny padobnyja da kirmašu, na katorym tavaru lahčej i taniej možna kupić, iz tej tolki roźnicaj, što da nažyćcia śv. Ducha nia treba hrošaj. Chadziecie kuplajcie biaz srebra i biaz nijakaj zamieny (Iz. 55, 1). Kažny pavinien čerpać iz krynicy łaskaŭ, pakul dazvolena; bo prydzie čas, što nia možna budzie ź jaje pić (śv. Efr.). Takija ščodryja časiny łaskaŭ jość: čas Postu, čas Misijaŭ, uhodkavyja (jubilejnyja) hady.

5) Łaski ŭzmacniajučyja lahčej asiahajucca vypaŭniańniam **dobrych učynkaŭ,** jakimi jość: malitva, post i daravańnie biednych; karystańniam iz **kaścielnych siarodkaŭ łaskaŭ:** słuchańnie śv. Imšy j kazaniaŭ, hodnaje prymańnie śviatych Sakramentaŭ. Ułaściva nia možna **zdabyć sabie łaski** sobskimi dobrymi ŭčynkami, bo tady łaska nia była-b łaskaj (Rym. 11, 6); adnakža pamočnyja j patrebnyja **dobryja ŭčynki** da zdabyvańnia sabie łaski, bo Pan Boh, „katory stvaryŭ nas biaz nas, nia choča nas zbavić biaz našaha sudziejańnia" (śv. Aŭg.). Kali ŭbohi vyciahavaje ruku pa padarak, to hety ruch nie daje jamu padarku. Kali chto choča, moža jamu dać. Padobna jość i tut (Alioli). „Nia z učynkaŭ, katoryja ŭčynili, spraviadlivaść, ale podle Svajho miłaserdzia zbavić nas Pan Boh" (Tyt. 2, 5). Nia dzielataho adzieržujem łaski, što robim dobra, ale **lahčej jich adzieržujem.** — Duch Śviaty ŭdzialaje kažnamu paasobku, jak choča (1 Kar. 12, 11), ale tak-ža adpaviedna da pryhatavańnia j sudziejańnia kažnaha (Sab. Tryd. 6, 7). Čym bolej dobrych učynkaŭ, tym bolej uzmacniajučych łaskaŭ. — Asabliva malitva da śv. Ducha. „Ajciec niabiosny daje dobraha ducha tym, katoryja Jaho hetaha prosiać" (śv. Łuk. 11, 13). Taksama daśpiešnaja (skutkoŭnaja) malitva da N. Dz. Maryji; bo N. Dz. Maryja jość „Poŭnaja łaski", „Razdaŭnicaj Božych łaskaŭ". Tak Jaje zvali najbolšyja śviatyja, a nia hodzicca jim upikać niapraŭdaj; bo byli aśviečany śviatym Ducham, ducham praŭdy (śv. Alf.). Šmat łaskaŭ zdabyvajem adaravańniam Najśv. Sakramentu, taksama uchinańniam ad śvietu ŭ zacišak (Oz. 2, 14), utajmavańniam čućciaŭ (uździaržańnie ad cikavaści j niepatrebnaj havorki). — Kali vokny ačyščany z pyłu, śviatło lahčej uchodzie ŭ pakoj; padobna moža śv. Duch lapiej dziejić na nas, kali ačyścimsia ad śvieckaha nalotu.

(Dalej budzie)

(Kančatak iz bač. 6-aje)

Kryvič tam stahodździ zahon svoj staroźyć,
Zvyčaji i mova žyvuć z hodu ŭ hod...
Tam kraj, byccam kazka staraja, pryhožy —
Udały i vierny Krajinie narod.

Ničoha, što pozna u śviet my vychodzim,
Ničoha, što ŭčora pakinuli płuh, —
Nam kryŭdu stahodździaŭ lichich nadharodzić
Haračym uzdymam akryleny duch.

Kali dla nas voli žadanaj śvitańnie
Cudoŭnaju bliśnie nad krajam zaroju,
Ad Vuhry pa Buh my spatkać jaho ŭstaniem
Usiej družnaj, vialikaj kryvickaj siamjoju.

Ł. H.

BIEŁARUSKIJA ŽNIŬNYJA PIEŚNI

Biełaruskija narodnyja pieśni nadta charošyja. Charošyja jany svajoj słoŭnaj chormaju, charošyja j hłybokija źmiestam i charošyja svajoj melodyjaj. Naŭčonyja viedamcy narodnych tvoraŭ uvažajuć biełaruskija narodnyja pieśni za najcharoššyja ŭ śviecie. Hetta padajem kolki biełaruskich pieśniaŭ žniŭnych. Ź niastačy siarodkaŭ nia možam drukavać da jich notaŭ.

Aj dabranač!
Šyrokaje pole,
Žyta jadranoje,
Aj dabranač!

Na zdaroŭje,
Žniejki maładyja,
Siarpy załatyja,
Na zdaroŭje!

Prychadzicie
Zaŭtra ranieńka,
Jak soniejka ŭzyjdzie,
Prychadzicie!

Prynasicie
Adzin harščok kašy,
A druhi sarakvašy,
Prynasicie!

Vy zažnicie
Šyrokaje pole,
Žyta jadranoje,
Dy žažnicie!

Pastaŭlajcie
U polu kapami,
A ŭ łuzie stahami,
Pastaŭlajcie!

A my zžali
I pole nažali,
I pastaŭlali
U polu kapami,

U polu kapami,
A ŭ humnie stahami.
Pastaŭlali!

———o———

Razharysia, viačernaja zorka
Pierad rańniaj,
Raschadzisia, naša haspadyńka,
Pierad žniejkami,
Kažy vynasić cisovyja stały
Na čystyja dvary,
Biary załatyja klučy
Z-pad pojasa,
Admykaj ža załatymi klučmi
Zialonuju skryniu,
Vybiraj u zialonaj skryni
Bialovyja abrusy.
Zaściłaj, naša haspadynia,
Ciasovyja stały,
Nalivaj ža, naša haspadynia,
Załatyja kubki,
A častuj ža staršuju žniejku,
Pastacianačku:
Budź zdarova, staršaja žniejka,
Pastacianačka!
Na zdaroŭje, maja haspadyńka,
Sanatoračka!

———o———

„A traŭka-muraŭka!
Čamu ty nie zialonaja?"
— Jak ža maju zialonaj być?
Mianie dzieŭki staptali,
Da kaściołu chodziačy,
Pana Boha prosiačy:
— „Daj, Boža, nam dolečku!
Śviokarku bahataha,
Śviakrovačku łaskavuju.
Kab my ŭ jich pili, jeli,
Kab choraša chadzili,
Kab čaravički nasili".

VIEDAMKI Z KRAJU

Ciapierašni vyhlad Vilni. Na placu Areščyšynym pastŭleny pomnik hien Čarnioŭskamu, na placoch vakzalnym i Łukiskim pomniki jinšym „vialikim" balšavickim. Z 30-ioch kaściołaŭ pierad vajennaha času tolki ŭ 6-ioch adpraŭlajucca nabaženstvy. Palakom pryznačany adzin kaścioł (śv. Ducha). Šmat kaściołaŭ źniščanych vajnoj razvalevajecca. Katedra zamieniena na galeryju abrazoŭ, śv. Jana na himnastyčnuju zalu komsomolcam.

Pa tym baku Vialikaj vulicy, dzie była hałoŭnaja pošta, usie staryja kamianicy až da zavułku Švarcovaha vypalenyja, pa niekatorych zastalisia tolki pustyja placy. Levaja starana Niamieckaj vulicy nia jisnuje. Čaść Trockaj, Daminikanskaj i Vilenskaj ad Magistratu až da kaścioła śv. Kataryny zburanyja. Kali hlanuć spad pomnika Maniuški (jašče stajić), to vidać ratušavy budynak i ščyt kaścioła śv. Kazimiera. — Mahilniki: Rossa apuščana, zarosłaja hustymi kustami; Evangielicki j Mahametanski i miačet ačyščajucca na miastovy park. — Šmat ludziej — pryjeznyja z Uschodu.

Kreva. Klabanija zabrana na vałasnuju radu, a kaścioł na skład. **Pinsk.** Kaścioł Jezujitaŭ zamienieny na mahazyn, a ŭ daŭniejšym klaštaru — biuro komunistych. — **Łuck.** Adzin iz starych kaściołaŭ, katory byŭ vybudavany ŭ 17-ym stahodździu, zamianili na skład tavaraŭ i davodziać da rujinaŭ. Ź Vilni j akolicaŭ 4,000 rabotnikaŭ byli na žnivach u Kazakstanie. Bačyli tych nieščaślivych, katorych vyvieźli na pasialeńnie.

SKARYSTAJCIE Z DOBRAHA PRAVA

Jość amerykanskaje prava, što kali amerykanski hramadzianin aženicca nie z Amerykankaju, abo amerykanskaja hramadzianka vyjdzie zamuž za nieamerykanca, — dyk žonka abo muž nieamerykaniec majuć prava emigravać da Ameryki. Takovyja majuć prava pryjechać da Ameryki z kažnaha kraju, ale, viedama, nia mohuć pryjechać z tych krajoŭ, z katorych nia vypuščajuć, značycca z krajoŭ, u katorych susim čysta panujuć Rasijcy, načaj kažučy, nia mohuć pryjechać z SSSR. U Polščy taksama kamunistyčnaja ŭłada, ale nia susim zależnaja ad Maskvy; dziela taho ŭ Polščy dazvalajuć vyjaždžać zahranicu, značycca j da Ameryki.

U Polščy jo šmat Biełarusaŭ, bo da Polščy pryłučana biełaruskaja Biełastoččyna, dy, aprača taho, da Polščy pierasialiłasia šmat Biełarusaŭ ź jinšych ziemlaŭ biełaruskich. Było b dobra, kab Biełarusy z Polščy vyjaždžali da Ameryki. Biełarusy Zadzinočanych Haspadarstvaŭ majuć u Polščy svajakoŭ i znajomych — taksama Biełarusaŭ, katoryja chacieli-b vyjechać da Ameryki. Zrabić heta jany mohuć, vyšaŭšy zamuž za Amerykanca abo ažaniŭšysia z Amerykankaju. Kab heta mahło stacca, treba Biełarusu Amerykancu (abo Amerykancy) vyjechać na karotki čas da Polščy i tam ažanicca (abo vyjšci zamuž). A moža być inačaj, možna vypisać da Ameryki ŭ hości z Polščy (u hości možna pryjechać na 6 miesiacaŭ) i tut ažanicca abo vyjšci zamuž.

Na hodnim schodzie Niujorckaje akruhi Biełaruska-Amerykanskaha Zadzinočańnia, katory adbyŭsia 15 čyrvinia, byŭ abrany novy prezydyjum u hetakim składzie: J. Paźniak — staršynia, Al. Mickievič — zastupnik staršyni, M. Tulejka — kulturna-aśvietny referent, D. Klincevič — skarbnik i Jur. Stankievič — sakratar. Možna spadziavacca, što novy prezydyjum budzie zapraŭdy pracavać, što zaniatki ŭ biełaruskaj škołcy ŭ Niu Jorku pačnucca ŭ paru ŭ vieraśniu, što budzie systematyčnaja kulturnaja praca. Peŭnie ž i siarod hodu buduć

ahulnyja schody siabroŭ Akruhi iz spravami cikavymi j važnymi jejnym siabrom.

———o———

Ź LISTOŬ DA REDAKTARA

„SIAŬBIT" Vaš nadta dobry, bahaty źmiestam i z charošaj vokładkaju. Ščyra vinšuju Vas i žadaju Vam dalejšaha daśpiechu ŭ pracy".

a. Janka Chryzostom O. S. B.

———o———

„Darahi Vojča, atrymaŭ ja pieršy numar Vašaha časapisu „Siaŭbit". Vielmi mnie spadabaŭsia svajim źmiestam, asabliva dziela ŭzhadavańnia dziaciej u Katalickaj viery, tak što z nahody vypusku pieršaha numaru zasyłaju Vam pažadańni płodnaj pracy dziela pašyreńnia katalickaj viery, na chvału Bohu j našaj Baćkaŭščyny. Nia źbirajusia ŭpikać Vam terminami „Litva", „Lićviny". Heta naš stary nazoŭ i maje važnaje značeńnie". — **Gaŭsiejaŭ.**

———o———

„Darahi Vojča Francišu, ščyra dziakuju Vam za nadasłany Nr. 2 „Siaŭbita". Žadaju Vam usiaho pamysnaha i per aspera ad astra ŭ Vašaj vydavieckaj pracy. — Vydavańnie, salidnaje redahavańnie biełaruskaha katalickaha časapisu jość faktam važnaj vahi na Amerykanskim hruncie. Pračytaŭšy apošni numar, mnie kidajecca ŭ vočy šmat pravapisnych abmyłak, ci to praz karektarski niedahlad, ci to ź jinšych pryčynaŭ. Dumaju, što z časam usie hetyja zahany buduć addaleny. — Pierasyłaju Vam pakulšto 2 dalary. Z časam padkinu bolej". — **Dr. Ramuk.**

———o———

12. V. 58.

Vielmi pavažany ks. Radaktar!

Ščyra dziakuju za vysłany Nr. 1 „Siaŭbita". Mianie ŭściešyła toje, što jon maje vychodzić užo bolš-mienš ustalavanaj biełaruskaj movaj, biaz štučnych nanosaŭ jinšymi našymi navatarami, a hetaksama, a heta hałoŭnaje, što „Siaŭbit" zachoŭvaje staruju biełaruskuju relihijnuju terminalohiju (a spadziajusia, što hetaksama j śvieckuju). Mianie ŭściešyła toje, što „Siaŭbit" nia ŭzvodzie Boha ni ŭ praletarskuju ni paŭpraletarskuju hodnaść: „Tavaryš Boh", „Spadar Boh" ci „Haspadar Boh", abo „Usiespadar", ale „Pan Boh", „Pan Jezus", jak

heta sprad viakoŭ užyvałasia na našaj ziamli. Ja hedaksama vitaju j toje, što časapis „Siaŭbit” nazyvajecca „Litoŭski”. Kali hladzieć z relihijnaha boku, dyk łacinski Kaścioł na našaj ziamli ad svajho zasnavańnia nazyvaŭsia Litoŭskim Katalickim Kaściołam, i nichto j nikoli hetaha nazovu nie pierajnačavaŭ na jinšy. A što tyčycca našaha nacyjanalnaha nazovu i krajovaha (gieografičnaha), dyk Rasiejcy pierajnačyli naš nazoŭ ź „Litva” na „Biełaruś”, ale pośle j nazoŭ „Biełaruś” skasavali i zrabili naš kraj niepadzielnaj častkaj svajej rasiejskaj imperyji.

Ja taho pahladu, što kali naš narod choča nazyvacca eŭrapejskim narodam, dyk nia tolki relihijny časapis pavinien pisacca łacinicaju, ale i ŭsie piśmienstva musie być pieraviedziena na łacinicu. Pakulšto hety abaviazak pavinien być uzłožany na „Siaŭbita”, a dzielataho jon pavinien mieć papularny źmiest i hedaksama papularnuju movu j terminalohiju.

Jašče adna zahana ŭ našym emigracyjnym žyćci. Naša moładź, tym bolej dzieci, jakija ŭ vanhłamoŭnych škołach dy, na vialiki žal, słaba razumiejuć rodnuju movu, dyk i nia pračytajuć rodnaha łacinicaju, jak i kirylicaju. Kab dzieci j moładź mahli čytać rodnaje słova łacinicaju, dyk jich treba vučyć. A kab vučyć čytać, dyk treba mieć lementar i čytanku.

Mianie zacikaviŭ malunak vokładki časapisu. Ja nia bačyŭ aryhinału abraza M. B. Astrabramskaj; ci heta zapraŭdy fon hetaha abrazu maje vyhlad cahlanaj ściany? A na dole koń i końnik? Ci heta śpiešany rycar z Pahoni, ci jaki histaryčny malunak, ci fantazija mastaka? — **J. Hładki.**

Fon abrazu załaty. Malar mahčyma nia bačyŭ, dyk heta zrabiŭ, kab lapiej vidać abličča N. Dz. Maryji. Siaŭbit prypaminaje daŭniejšyja časy, kali našyja siaŭbity, u časie vajny, zasiavali paletki.

Redakcyja

———o———

Z kasyjnaj knižki Biełaruskaha Katalickaha Vydaviectva

Dastaŭ ad nastupnych asobaŭ: ad dr. St. Hrynkieviča 15 dal, sp. P. Horadzienca 15 d., sp. J. Janučonka 20 d., sp. J. Hładkaha 10 d., sp-ni J. Kachanoŭščychi 10 d., sp-va J. j A. Andrycaŭ 10 d., sp. B. Prytyckaha 11 d., sp. A. Mickieviča 5 d., sp. Pituški 5 d., sp. Kryvanosa 2 d., sp. Markieviča 2 d., sp. A. Ružanca 5 d. Aprača taho, ad sp. Markieviča za pradanyja jim ekzemplary „Siaŭbita” adzieržyŭ 4 d. Ad siabie ŭłažyŭ 150 d.

Składka na „Siaŭbit". — Za miesiac čyrvień dali: Sp-ni Janina Kachanoŭščycha j Maryja Stankievičycha — pa 5 dal.; Sp. J. Janučonak 5 dal., sp. B. Prytycki — 3 dal.

Usim dajučym składki j achviaradaŭcam na „Siaŭbit" vialiki dziakuj! Vašy hrošy pamahajuć spravie našaha narodu moralna j matarjalna. Chto dajeć na „Siaŭbit", toj tym samym stanavicca suvydaŭcom jaho.

Vielmi važna, kab byli štamiesiačnyja składki na „Siaŭbit". Tady viedama, na što možna raźličać i što možna rabić.

Prosim adhuknucca tych, chto moh by pradavać „Siaŭbit" siarod svajich susiedziaŭ. Taksama ŭsich pryjajučych spravie, katoraj słuža „Siaŭbit", prosim prysyłać Redakcyji adrysy svajich znajomych, katorym karysna pasłać probnyja numary „Siaŭbita".

JAKAJA KARYŚĆ Z „EKSPLORERAŬ"?

Try Amerykanskija spadarožniki kruciacca kala ziamli i sygnałami dajuć ab sabie viestki. Jašče nia viedajem, jakija budziem mieć navukovyja karyści, ale ŭ Vašyngtonie ŭžo jany jość. 1. Z vypieradžańnia Savietaŭ demakracyja apazycyjnaja mieła nahodu atakavać kiraŭnikoŭ Uradu. Jana ciapier źmienšyła ataki. 2. U vojsku było suparstva armijaŭ. Morskaja j pavietranaja armiji trymali piaršynstvo j abrezyvali budžet ziamnoj armiji. Dielataho ziamnaja armija źmienšałasia. Vyjhrała arm. ziamnaja. 3. A najvažniejšaje, što praztiž Złučanych Haspadarstvaŭ Ameryki uzros. Amerykanskija sajuźniki nie patrabujuć čyrvanieć za jich u hetaj spravie.

Prosim našych Pavažanych Čytaroŭ prysyłać padpisku (možna i paštovymi značkami ŭ kanvercie). Chto nia pryšleć padpiski, tamu z Nr. 4-ha musim pierastać pasyłać „Siaŭbit").

U Nr. 4-ym „Siaŭbita" pačniem drukavać historyju Biełarusi.

Redakcyja

„Raździeliŭ nas, bratok moj, błahi los i vartu trymaje, u dvuch varožych sabie akopach adzin druhomu u vočy paziraje"

Edv. Słoński

„Niedaloka zajedzieš, kažu tabie karotka, Samochodam jedzieš, a kiruje vodka". **N. N.**

Redaktar: Ksiondz Franciš Čarniaŭski — Editor: Rev. F. Czerniawski

Printed by „LUNA", 77 St. Marks Pl., New York, N. Y.

(Praciah z 2-oje bač. vokładki)

Nie u vadnaho narodu našaha mianiaŭsia nazoŭ, a ŭ šmat jakich narodaŭ. Hetak, prykładam, Gały „Galia” źmianili na „France”; Irancy ŭpierad zvalisia Persami; Ukrajincy ŭpierad zvalisia Rusinami; taksama Rasijcy spačatku zvalisia Suzdalcami, potym Maskoŭcami, a z pačatku 18 stahodździa źmianili svoj nazoŭ na Rasijcy. Takich prykładaŭ, kali mianiajecca nazoŭ narodu, možna było b pryvieści šmat. **B. S.**

Ad Redakcyji: Kali b chto chacieŭ šyrej daviedacca pra nazovy našaha narodu, dyk pra heta znojdzie ŭ časapisie „Vieda”, u numaru ź lutaha 1951 h. Vypisać „Viedu” možna z Redakcyji „Siaŭbita”. Cana adnaho ekzemplara 30 centaŭ, katoryja možna prysłać u kanvercie paštovymi značkami.

Biełaruskija radyjovyja pieradańni ŭ Niu Jorku. — Pačynajučy ź Vialikadnia sioleta ŭ Niu Jorku byvajuć radyjovyja pieradańni biełaruskija, najmia iz stancyji WPOW, chvala 1330 kilocyklaŭ, što niadzieli ad 8 hadziny z pałovaj da 9-aj hadz. naranicy. Biełaruskija radyjopieradańni arhanizavaŭ i viadzieć sp. M. Kaźlakoŭski, staršynia Niujorskaha Adździełu Zadzinočańnia Biełaruskaje Moładzieży. Sp. Kaźlakoŭskamu pamahajuć jinšyja. Emigracyja našaja pryniała biełaruskija radyjopieradańni vielmi prychilna, na't horača. Radyjopieradańni składajucca ź viedamkaŭ z historyji Biełarusi, viedamkaŭ ź biełaruskaha kulturnaha žyćcia, iz žyćcia biełaruskaje emigracyji naahuł, ź biełaruskich pieśniaŭ i abiestkaŭ. U niadzielu 6-ha lipnia, aprača zvyčajnaj biełaruskaj paŭhadziny ŭ movie biełaruskaj, hetaje radyjo pieradavała paŭhadziny pa angielsku pra žyćcio biełaruskaje; havaryli: sp-nia Evelina Paźniačycha i inž. Jurka Stankievič.

Biełaruski piknik. — U sybotu 5 lipnia ŭ Helmeta, blizka Niu Brunśviku (Stejt Niu Džersi) adbyŭsia biełaruski piknik. Złədziŭ jaho rupna j uvažna Niubrunśvicki Adździeł Biełaruska-Amerykanskaha Zadzinočańnia. Aprača miascovych, niekatoryja Biełarusy pryjechali na piknik navat ź niekatoraj dalačyni (prykładam z Filadelfiji). Było šmat iź Niu Jorku. Vyhadniej było b, kab ź Niu Jorku pryjechali razam naniatym aŭtabusam, zamiest, jak zrabili, pryjaždžać kažnamu paasobku. — Na pikniku moładzież skakała, hulali ŭ špurlak i jinš., nu j mieli pačostku (za svaje hrošy) na volnym pavietru. Niekatoryja ašukalisia j pryjechali iz svajmi abkładanikami („sendvičy”) i jinšaj ježaj, zamiest kupić usio śviežaje, u dobra pryhatavanaj arhanizatarami i tannaj kuchni (prykładam, šklanka kavy 5 c.) Aprača zvyčajnaj pryjemnaści, jakuju možna mieć na pikniku, biełaruskija pikniki karysnyja tym, što na jich našyja ludzi aśviažajuć i ŭmacniajuć uzajemna svaje znajomstvy.

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018